

hij weer moed kreeg. Maar ook dit viel niet mee. Hele stukken waren onder sneeuw bedolven en dan moest hij zoeken tot hij het pad weer gevonden had. Dit alles kostte veel tijd en de schemer begon al te vallen. Hij probeerde wat harder te gaan lopen, toen hij opeens zijn evenwicht verloor, een helling afgleed en in diepe sneeuw tuimelde. Hij begreep, dat hij in een greppel terecht was gekomen, krabbelde weer overeind, raapte de postzak, het konijn en het geweer, die naast hem lagen, op, en worstelde verder.

Hij was zo uitgeput, dat hij er naar snakte even te gaan zitten, maar hij wist dat hij dan niet meer op zou staan en zou doodvriezen; daarom zette hij dóór.

Maar wie weet wat er tòch nog gebeurd zou zijn, als hij het paard niet had horen hinniken!

Het hinnikte vlakbij! En dat niet alleen; heel duidelijk rammelde ook ergens een ketting.

Hij begon uit alle macht te schreeuwen, wachtte, en — — — daar kwam een antwoord!

Hij tuimelde naar voren, blindelings, want zien deed hij niets, en voelde dat hij tegen een paard viel, dat voor een wagen gespannen was. Dadelijk daarop verscheen van onder een dekzeil het hoofd van een man.

„Wat zullen we nou hebben?” zei

een stem, „blijf daar niet staan, je tong zou in je mond kunnen bevriezen! Kruip onder het zeil, dan kunnen we praten.”

Tom legde zijn bagage in de sneeuw en klom in de wagen; hij was zo dankbaar, dat hij begon te huilen.

„Kom,” zei de man, „trek het je niet zo aan. Ik ben blij, dat je me gevonden hebt,” en zich omdraaiend riep hij: „Kom maar te voorschijn, jongens! Ze hebben ons ontdekt!” Onmiddellijk krabbelde drie kleine jongens, waarvan de oudste een jaar of zeven was, naar Tom toe, en keken hem verbaasd aan.

„Wat een bofl!” zei de oudste, „we hebben aldoor Eskimootje gespeeld, want Elmo mocht niet weten dat Vader de weg niet meer wist. Maar het was achterin zo vreselijk koud en Elmo begon aldoor te huilen; hij zei dat hij naar huis wou.”

„Dus u bent óók verdwaald?” vroeg Tom.

„Ja, we hebben uren lang rondgezworven. Toen ik je zag, dacht ik, dat je uitgestuurd was om me te zoeken, maar als ik het goed begrijp, ben jij de weg ook kwijt geraakt in de sneeuwstorm.” Hij keek teleurgesteld. „Nou, laten we maar zo dicht mogelijk bij elkaar kruipen en overleggen wat ons te doen staat.”

Er lag stro op de bodem van de wagen en het was er een stuk beter dan buiten, vond Tom. Ook was hij dankbaar, dat er nu mensen waren tegen wie hij kon praten.

De man vertelde dat hij een boerderij had in de buurt van Oudevrouwenkreek. De jon-

gens hadden geen Moeder meer en daarom had hij Kerstmis bij zijn ouders willen gaan vieren, maar de sneeuwstorm had hem overvallen.

Toen hij eindelijk zweeg, viel er een stilte in, die slechts verbroken werd door het huilen van de wind en het klappertanden van de jongens.

„Op de top van die heuvel, daar ben ik nog bijna tegen een hoop stenen opgereden. Eerst dacht ik, dat het een huis was. Waarom leggen ze midden in de prairie een hoop stenen neer?”

„Stenen?” vroeg Tom.

„Nou, door de sneeuw kon ik het natuurlijk niet goed zien, maar 't leek een vierkant ding van platte stenen. 't Is hier twee minuten vandaan!”

„O!” riep Tom, wie een licht opging, „u bedoelt die stenen die Bill, de oude schaapherder, daar heeft opgestapeld! Dat deed hij om de tijd te korten. Maar nu weet ik waar we zijn! Geen kwartier van ons huis! De schaapskooi van de herder ligt even naar links. We zijn er zó!”

„Kunnen we daar vannacht slapen?” vroeg de boer opgelucht.

„Zeker. 't Is een oud krot, maar je zit er beter dan in de kar. We kunnen er een vuurtje maken en er is ook plaats voor de paarden.”

Wat me die boer in z'n schik was!

Ze begonnen met de wagen leeg te maken, toen konden de paarden op gang komen. De jongens werden weer in de kar gezet, de mannen hielpen duwen en al gauw hielden ze stil voor een oude schuur.

De deur stond open. Eerst werd het zeil uit de wagen gesleurd en de binnengewaaide sneeuw verwijderd, daarna richtten ze van het zeil, met behulp van touwen, een tent op in een der hoeken. Vlug het stro op de grond gespreid, en de wigwam was gereed.

De jongens juichten.

„Nu mogen jullie Indiaantje in plaats van Eskimootje spelen,” zei Vader. „Maar eerst leggen Tom en ik een vuur aan en brengen de paarden op stal. Hoe meer zielen hoe meer vreugd!”

Het vermolmd hout van de vloer werd losgebroken en vatte terstond vlam, zodat de jongens zich heerlijk konden warmen.

Elmo zei, dat hij hier best altijd zou willen wonen. „Maar ik heb zo'n honger!” liet hij er klagend op volgen.

Dat deed Tom aan het konijn denken, dat achterin de kar lag. Vader vilde het en verdeelde het in stukken, die hij aan een roestig ijzerdraad prikte en vervolgens in de vlammen roosterde. Het werd het lekkerste Kerstmaal, waarvan zij ooit gesmuld hadden.

Toen zij verzadigd waren en stil naar de vlammen zaten te kijken, zei de boer: „Zo'n vreemde Kerstavond heb ik nog nooit meegemaakt. Maar waar kun je eigenlijk beter Kerstmis vieren dan in een stal!”

Tom knikte. Daar had hij nog helemaal niet aan gedacht.

De boer tastte in zijn zak en haalde er een klein bijbeltje uit te voorschijn.

„Lucas II,” zei hij, en begon te lezen.

Stil luisterden zij naar de bekende woorden van het oude verhaal. Het hout knapte en Elmo was in slaap gevallen.

En opeens was 't Tom of alles wat de man las hier deze zelfde nacht gebeurd was.

Toen de stem eindelijk zweeg, gingen zijn blikken onwillekeurig naar de deur. Zouden daar straks de herders niet door binnen komen?

Toen stond de boer op en Tom ontwaakte uit zijn gepeins. Samen zochten ze wat losse

stenen. Die werden in het vuur gelegd, en toen ze flink heet waren schoof de boer ze voorzichtig onder het hooi om de voeten van de jongens te verwarmen. Daarna dekte hij ze zorgvuldig met een punt van het zeil toe. En weer zag Tom in zijn verbeelding Maria bezig met zorgen voor de kleine Jezus!

Weldra klonk de rustige ademhaling van de jongens en hun vader in de stille stal, maar Tom lag nog wakker.

Het gieren van de wind had opgehouden en door het dak van de deur zag hij aan een wolkenloze hemel één stralende ster. De ster van de Drie Koningen!

In een hoek van de stal hoorde hij de paarden snuiven, het stro ritselde.

„De os en de ezel,” was zijn laatste gedachte.

Toen vielen ook zijn ogen dicht.

De vis

Een Kerstnacht in de tijd van de
Christenvervolging

M A R I A N H E S P E R - S I N T

Languit lag Simon op de houten bank, die hem overdag als zitplaats en 's nachts als bed diende. De hardheid deerde hem niet, hij was wel gewend aan een hard bed. Maar deze avond wilde hij niet slapen, want na vele donkere nachten was er het maanlicht, dat een zilveren band spon door de smalle muurspleet, hoog in de ruwe stenen kerker, tot de muur naast de bank.

Hoeveel weken was hij hier nu al? De jongen was de tel allang kwijt geraakt. Een rilling doorhuiverde hem. Hij wist dat het de koorts was, die iedere avond opkwam en die hem beurtelings deed rillen en in gloeihitte neerliggen. Het kwam door zijn gewonde voet, die niet wilde genezen en, als op zovele avonden dat hij, door de koorts gekweld, rondwoelde, zag hij het gebeurde weer voor zich.

Ze waren samengekomen in de schuur van Jona, de wijnbouwer. De keizer liet de Christenen fel vervolgen en velen waren al gruwzaam ter dood gebracht. Daarom vergaderden de mannen telkens op een andere afgelegen plaats en deze schuur in de wijnbergen leek zo veilig. Hij werd immers 's winters nooit gebruikt en ze waren, elk apart, er stil heengeslopen.

Maar het verraad loerde altijd aan alle kanten, het verraad was immers ook zelfs vlak bij de Heer geweest. Welke opvolger van Judas zou hen hebben aangebracht? Ze hadden die avond geluisterd naar één van de oudste mannen, die zelf als kind nog door de Heer van zijn blindheid was genezen. Midden onder het slotgebed was één van hen met een ruk opgestaan en naar een kier tussen de planken van de wand gesnel, omdat hij meende geruchten te horen. Geschrokken waren toen allen opgesprongen en hadden doodstil geluisterd. Aan de voet van de berg was licht gekletter van wapenen geweest en gegons van stemmen.

Zulke ezels! dacht Simon.

Naar alle kanten waren de mannen gevlucht. Maar hij, Simon, was gestruikeld over een scherpe steen, hij had zijn hiel lelijk gewond en toen hij, hinkend, verder sloop was het te laat en werd hij gegrepen. Met nog twee anderen was hij nog diezelfde nacht naar de stad en in de gevangenis gebracht. Zijn vader was dus gelukkig ontkomen. Maar hij was sindsdien in de kerker, aan de muur geketend, wachtend op wat . . . ?

O, als hij toch niet geketend was, dan zou hij proberen te ontsnappen. Hij was zo smal en tenger voor zijn zeventien jaren, hij kon best door die spleet kruipen. Ach nee, je kon toch ook niet als een vlieg tegen die hoge muur oplopen? Hij zuchtte diep, de gedachten woelden door zijn koortsige hoofd. Nu zou hij wel ter dood worden gebracht. Hij streed met zichzelf, want hij had zo graag voor zijn Heer willen *leven* . . .

Zuchtend, met een kreun van pijn, omdat de ijzeren band om de enkel de gezwollen voet knelde, draaide hij zich om naar de maanbeschenen muur. Toen zag hij op de grauwe steen, wat in het schemerdonker nog aldoor voor hem onzichtbaar was gebleven: een vis, moeizaam in de muur gekrast.

Een vis! Dat was het geheime teken van de Christenen. Hier had dus eerder een Christen gezocht, een *broeder* . . .

Een gevoel van grote rust en vrede daalde in het hart van de jongen. Wat anderen vóór hem hadden doorstaan, kon hij óók! Ineens besepte hij, dat het niet genoeg was voor zijn Heer te willen leven, dat hij ook bereid moest zijn voor Hem te sterven. Toen hij zich weer omwentelde, zag hij door de spleet ook een ster en het viel hem in, dat het wel ongeveer de geboortenacht van de Meester moest zijn.

Wat was er voor geschuifel bij de deur? Zo laat kwam de bewaker nooit. Schoof de grendel zo zacht? Of verbeeldde hij het zich maar? Simon was gaan zitten en keek gespannen naar de deur.

Werkelijk . . . die ging open, langzaam en voorzichtig. Wat had dat te betekenen? Het was de bewaker. Deze legde de vinger op de lippen, sloot onhoorbaar de deur, legde een lange stok neer, zette toen een kleine lantaren, die hij onder zijn mantel verborgen had gedragen, naast Simons voeten en ontsloot de ketenen. Toen zei hij, zó zacht dat de jongen scherp moest luisteren: „Om wille van de Meester, Wiens geboortenacht het is, kom ik je bevrijden. De hele wacht is stomdronken, ik heb meegelald en gedaan als-òf.” Grimmig vervolgde hij, opstaand: „Vreemd, dat ze juist *deze* nacht zich wilden bedrinken!”

Toen scheurde hij een reep van Simons gehavende kleed en hing deze, met behulp van de stok, aan de rand van de muurspleet.

Simon, volkomen overrompeld door de onverwachte gebeurtenis en vol verheugde verbazing zelfs hier een broeder-Christen te ontmoeten, had gezwegen, maar zei nu, bezorgd: „Ge zult moeite krijgen . . .”